

ת"פ (חיפה) 37928-04-23 - מדינת ישראל נ' מוחמד מוסא

ת"פ (חיפה) 37928-04-23 - מדינת ישראל נ' מוחמד מוסא מחוזי חיפה

ת"פ (חיפה) 37928-04-23

מדינת ישראל

נגד

מוחמד מוסא

בית המשפט המחוזי בחיפה

[16.09.2024]

כבוד השופט גיל קרזבום

גזר דין

כללי

1. הנאשם הודה והורשע במסגרת הסדר טיעון בכתב אישום מתוקן בעבירה של ניסיון שוד בנסיבות מחמירות, עבירה לפי סעיף 402(ב) + סעיף 29 + סעיף 25 לחוק העונשין.
2. הסדר הטעון מתייחס לתיקון כתב האישום, ואינו כולל הסכמות לעניין העונש שיוטל על הנאשם.
3. ביום 24/12/22 סמוך לשעה 22:46, נכנס א', עובד זר מהפיליפינים, ילדי 1981 (להלן: "המתלונן") למכולת "בר מזון" הנמצאת ברחוב שמריהו לוי 11 בחיפה כשהוא מחזיק על גופו תיק צד. באותה עת, נכנס הנאשם למכולת ביחד עם שפיק אבו בכר ושני בחורים נוספים (להלן: "האחרים"), כשאחד האחרים מחזיק במוט ושפיק מחזיק בכלי (להלן: "המוט" "הכלי"). הנאשם והאחרים החליטו לשדוד את המתלונן, בעודו בחנות, תוך שימוש במוט ובכלי באופן ששפיק אבו בכר ואחד האחרים יסייעו בביצוע השוד. הנאשם, שפיק והאחרים התבוננו במתלונן בעודו בחנות עד אשר בשלב מסוים המתלונן עמד לבד במקום בו לא היו אנשים נוספים, ואז התקרבו הנאשם ואחד מהאחרים אל המתלונן כשהאחר מחזיק במוט, ושניהם בצוותא חדא ומשכו בחוזקה את תיק הצד אותו נשא על גופו. המתלונן התנגד למשיכת התיק ואחז בו בכוח בשתי ידיו על מנת למנוע גניבתו, כל זאת כששפיק מחזיק בכלי ואחד האחרים עומדים בתוך החנות בכדי לסייע בביצוע השוד. בשלב זה הנאשם ניגש אל שפיק ולקח ממנו את הכלי שהיה בידיו, והתקרב לעבר המתלונן בעוד האחר תוקף את המתלונן באמצעות המוט בחוזקה בחלק גופו העליון עד שהמתלונן נפל לרצפה. הנאשם שאחז בכלי והאחר שהחזיק במוט המשיכו והיכו את המתלונן כאשר במהלך התקיפה נפלו מצרכים שהיו מונחים על מדפים במכולת על המתלונן. כל אותה העת שהו במקום שפיק ואחד האחרים, כשהם מאבטחים את האירוע לבל יגיע איש ויפריע להם במעשיהם. משלא הצליחו הנאשם שפיק והאחרים לבצע את זממם ולגנוב את תיק הצד כמתואר לעיל, נמלטו יחדיו מהמכולת. כתוצאה ממעשיהם נגרמו למתלונן חבלה מעל עין ימין, וסימני חבלה אדומים בידו הימנית. תסקירי שירות המבחן
4. בתסקירי שירות המבחן פורטו בהרחבה נסיבותיו האישיות של הנאשם. מהתסקירים עולה כי הנאשם לוקח אחריות על ביצוע העבירה, מבין את חומרת מעשיו, ער לחלקים המרצים באופיו, ולהשפעה ההרסנית שהייתה לחברה השולית עמה נהג לבלות על התנהלותו ועל אורחות חייו, הראה מודעות ותובנה לבעייתיות שבהתנהלותו, הביע חרטה, צער ואמפטיה כלפי הנפגע. במסגרת תיק המעצר היה הנאשם נתון בצו פיקוח שבמהלכו ביצע בדיקות שתן ונשיפה, כשאחת מהן העידה על שימוש בקנאביס. בהמשך, תדירות הטיפולים עלתה והנאשם אף שולב בטיפול קבוצתי, וקיבל תעודת הצטיינות על שיתוף הפעולה. הנאשם גילה פתיחות, רמת עניין גבוהה, השתתף באותנטיות וכנות בתכני הטיפול הן מבחינה רגשית והן מבחינה קוגניטיבית וגורמי הטיפול התרשמו כי הנאשם מטמיע כלים ותובנות וקיים צורך להמשך התערבות. כגורמי סיכון, שירות המבחן לקח בחשבון את חבירתו של הנאשם לגורמים שוליים, את התלות שיצר באלכוהול, את המאפיינים המרצים באישיותו, קשייו להיענות לגבולות חיזוניים ולהציב לעצמו גבול פנימי, והיעדר גורמי תמיכה משמעותיים בחייו. כגורמי סיכון, שירות המבחן לקח בחשבון את המאמצים שערך הנאשם לאורך השנים לנהל אורח חיים יצרני אשר בא לידי ביטוי בלימודים וגיוסו לשירות הצבאי, שיתוף הפעולה עם ההליך הטיפולי במהלך החודשים האחרונים ביחידה להתמכרויות ואת התקדמותו בטיפול וכן שיתוף הפעולה המלא עם כל הליך שיקומי אשר מוצע לו במסגרת המחלקה לשירותים חברתיים, המוטיבציה שמבטא להמשיך לנהל אורח חיים תקין ולהתרחק מגורמים שוליים, מאמציו המשמעותיים לנהל אורח חיים יצרני ותקין באופן בו שולב בשוק העבודה, השתלבותו בתוכנית להשלמת בגרויות, הימנעות מצריכת סמים ואלכוהול, העובדה שהוא מצליח לייצר חשיבה ביקורתית ומעמיקה בהתנהלותו ובנסיבות התלות שפיתח בחומרים פסיכו-אקטיביים והבחירות שערך בעברו. במכלול השיקולים, שירות המבחן העריך כי רמת הסיכון להישנות עבירות דומות בעתיד הינה בינונית ובמידה ותתקיים רמת חומרתן תהיה גבוהה, ויש בהמשך תוכנית השיקום בכדי להפחית את הסיכון להישנות התנהלות עוברת חוק. לאור כל האמור לעיל, הומלץ על העמדת הנאשם בצו מבחן למשך 18 חודשים, בנוסף הומלץ על ענישה מוחשית בדמות עבודות שירות ומאסר מותנה. חוות דעת ממונה על עבודות השירות
5. מחוות דעת הממונה שהוגשה בעניינו של הנאשם הוא נמצא כשיר לביצוע עבודות בדרך זו. ראיות המאשימה לעונש

6. הגוש גזר דינו של מר שפיק אבו בכר בת"פ 50573-01-23 (ת/1).

ראיות ההגנה לעונש

7. הגוש: אישור ביטוח לאומי (נ/1), המלצה מקצין גששים (נ/2), המלצה מהצבא (נ/3), מכתב מעיריית שפרעם (נ/4), אישור בנק פועלים על עיקול כספים (נ/5), מכתב התראה מטעם רשות האכיפה והגבייה (נ/6), דפי חשבון בנק (נ/7).

עיקר טיעוני המאשימה לעונש

8. המאשימה בטיעוניה הדגישה את חומרת העבירה, את הפגיעה הקשה והמשמעותית בערכים המוגנים שעניינם ביטחון הפרט ושל הציבור בכללותו, ואת הצורך להחמיר בענישה בעבירות השוד נוכח פוטנציאל הסיכון הרב הגלום בהן. אשר לנסיבות ביצוע העבירה, ציינה כי חלקו של הנאשם הוא משמעותי, מדובר במעשה מתוכנן, עת העבירה בוצעה על ידי הנאשם ושלושה שותפים נוספים, כאשר הנאשם ושותף נוסף עשו שימוש בנשק קר ותקפו את המתלונן. עוד ציינה כי מדובר במתלונן, עובד זר, הנמנה על אוכלוסייה פגיעה, אשר לרוב סובלת גם מדוחק כלכלי. ביקשה להביא בחשבון את הנזקים הפיזיים והחבלות שנגרמו למתלונן כמפורט בכתב האישום. הדגישה כי בסופו של יום, האירוע לא צלח רק בשל תושייתו, עקשנותו והתנגדותו של הקורבן ולא בגלל רצונו הטוב של הנאשם. הפנתה גם לפוטנציאל הנזק המשמעותי שהיה עלול להיגרם. באשר לעונש שהוטל על אחד השותפים באירוע, ביקשה לאבחן בין עניינו לבין הנאשם, שכן עניינו שונה עובדתית מהטעם שלא נוצר בינו למתלונן מגע פיזי והוא הורשע בסיוע לשוד שוד בנסיבות מחמירות. באשר לתסקיר שירות המבחן והמלצותיו, טענה כי קיים פער בין האמור בתסקיר לבין המלצה הסופית אשר אינה מתיישבת עם האינטרס הציבורי ועם העובדה שהנאשם נמצא חיובי לשימוש בסמים באחת מהבדיקות. באשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, הפנתה להודאתו של הנאשם ולחיסכון בזמן שיפוטי, לגילו הצעיר והעובדה כי מדובר בנאשם ללא עבר פלילי ולמעשה מדובר בהסתבכותו הראשונה. אשר למדיניות הענישה, הפנתה לפסיקה רלוונטית, וביקשה לקבוע מתחם עונש הולם אשר נע בין 2.5 ל- 5 שנות מאסר בפועל. לאור כל האמור לעיל, ביקשה שלא לאמץ את המלצות שירות המבחן, ועתרה למקם את עונשו של הנאשם ברף התחתון של המתחם. בנוסף ביקשה להטיל עליו מאסר על תנאי, קנס כספי, ופיצוי למתלונן ככל שהא עדיין בארץ.

עיקר טיעוני הנאשם לעונש

9. ב"כ הנאשם הפנה להודאתו המידית של הנאשם, לתיקון המשמעותי בכתב האישום, ללקיחת האחריות, להבעת הצער, החרטה הכנה, החיסכון בזמן שיפוטי יקר, והחיסכון בעדות המתלונן. בנוסף הפנה לאמפטיה אותה הנאשם הביע ביחס לקרבן ולרצונו לפצותו חרף מצבו הכלכלי הקשה. עוד הפנה לנסיבותיו האישיות, בין היתר לגילו הצעיר והעובדה כי מדובר בנאשם נער עבר פלילי ולמעשה מדובר בהסתבכותו הראשונה. הפנה לנסיבותיו האישיות, ולהתמודדותו עם משברים קשים במשפחתו כעולה מתסקיר שירות המבחן. באשר לנסיבות ביצוע העבירה, ציין כי אין מדובר באירוע מתוכנן, או מתוכנן אלא בהחלטה רגעית. הפנה להמלצות שירות המבחן, לעובדה שמדובר בתסקיר חיובי ושיקומי. כן הפנה לעובדה כי העבירה בוצעה עת הנאשם חבר לחברה השולית. עוד הדגיש את מאמציו הכבירים של הנאשם לחזור למוטב, להשתקם, כאשר הוא שולב בהליך טיפולי, למד, וגילה מחויבות רבה להליך השיקומי ואף עשה מאמצים לחזור לשירות צבאי ללא הצלחה נוכח מצבו המשפטי. הדגיש את העובדה שמאז אותה בדיקה חיובית יחידה לסם מסוג קנאביס, הנאשם אינו עושה שימוש בסמים, וכיום הוא בשל, רגוע, ומפיק רבות מההליך. ביקש להתחשב בתקופה בה היה נתון במעצר עד תום ההליכים, ובהמשך התקופה בה היה מצוי במעצר באיזוק אלקטרוני, והתקופה בה היה משוחרר בתנאים מגבילים. הפנה לדברי אמו של הנאשם ורצונה לסייע לו. באשר למדיניות הענישה, הפנה לפסיקה רלוונטית, וטען למתחם עונש הולם אשר נע בין מאסר בעבודות שירות ועד ל- 3 שנות מאסר בפועל. לאור כל האמור לעיל, ביקש לאמץ את המלצות שירות המבחן, ולא לקטוע את ההליך הטיפולי בו הוא החל, ובהתאם, להטיל עליו מאסר בעבודות שירות בנוסף לענישה צופה פני עתיד. בכל הקשור לרכיב הקנס, ביקש להתחשב במצבו הכלכלי של הנאשם, והסכים להעביר את הסכום המופקד בבית המשפט בסך 6000 ₪ כפיצוי למתלונן. לחילופין, וככל שבית המשפט יקבע מתחם עונש גבוה יותר, ביקש לסטות ממנו בשל שיקולי שיקום.

10. אמו של הנאשם, הגב' כרים אלסלאם מוסא, הצטערה על ביצוע העבירות וציינה כי התנהגות הנאשם נוגדת את ערכי המשפחה. הפנתה למצבה הבריאותי הקשה. ציינה כי הנאשם צעיר ומצטער על ביצוע העבירות, הביעה נכונות לדאוג לו, ביקשה לתת לו הזדמנות להתחיל בחיים חדשים, לחזור לשירות בצבא ולסייע לו.

11. אחותו של הנאשם, הגב' אמל מוסא, הפנתה לשינוי החיובי אותו עבר הנאשם מאז ביצוע העבירה ועד היום, ואת המאמצים שלו ושל כל המשפחה לערוך שינוי בחייו. ציינה כי הנאשם אדם טוב ביסודו וכל רצונו להתחיל בחיים חדשים.

12. הנאשם עצמו הצטער, והביע חרטה עמוקה על ביצוע העבירה. הפנה לנסיבות חייו המורכבות, לעובדה שחבר לחברה שולית אשר השפיעה עליו לרעה והובילה לביצוע העבירה. הביע נכונות לערוך שינוי בחייו, הפנה למאמציו ולדרך הטיפולית אותה הוא עובר, בין היתר להשתלבותו בקבוצה להשלמת לימודיו. ציין כי הפיק את הלקחים הנדרשים והביע רצון לנצל את ההזדמנות שניתנה לו לחזור לחיים נורמטיביים.

דיון

קביעת מתחם העונש ההולם

13. פרק ו' סימן א' 1 לחוק העונשין דן בהבניית שיפוט הדעת השיפוטי בענישה (סעיפים 40א-טו) וקובע בין היתר, כי העיקרון המנחה בגזירת הדין הינו עקרון ההלימה, קרי קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת האשמה של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטלים עליו (ס' 40 א). ראשון השיקולים הוא הלימה ואחריו שיקום, הגנה על שלום הציבור, הרתעה אישית והרתעת הרבים. בשלב ראשון יש לקבוע את מתחם העונש ההולם, אשר נגזר מחומרת העבירה ונסיבות ביצועה, הערך החברתי עליו יש להגן, מידת הפגיעה בערך זה, ומדיניות הענישה הנהוגה ביחס לאותה עבירה.

הערכים החברתיים עליהם יש להגן

14. הערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מביצוע עבירת הניסיון לשוד בנסיבות מחמירות הינם שלומו וביטחונו של קורבן העבירה, זכות הקניין של הקורבן, ושלמות גופו. בנוסף, על בית המשפט ליתן את הדעת גם לפגיעה הנפשית/רגשית הנגרמת לקורבנות עבירות השוד למיניהן. בהקשר זה אפנה לדבריה של כב' השופטת ברק ארז: "עבירות של שוד על דרך תקיפה ברחוב פוגעות לא רק בקורבן, אלא בתחושת הביטחון האזרחית הכללית. אחת הציפיות הראשונות של אנשים היוצאים מביתם לרחובות העיר היא היכולת להתנהל בביטחון וללא אימה, ולא כל שכן בסביבה היומיומית והמוכרת. על כן, אין מקום לראות את העבירה שבה נכשל המערער כעבירה קלה, גם אם קיימים מעשי שוד הנעברים בנסיבות מחמירות יותר" (ע"פ 6862/13 חג'אזי נ' מדינת ישראל, [פורסם בבנו] פסקה 9 (7.7.2014)). בית המשפט העליון עמד פעמים רבות על חומרתה של עבירת השוד בהיותה עבירת אלימות קשה גם אם לא נעשה שימוש בכוח, זאת נוכח פוטנציאל הפגיעה הקשה בשלומם ובתחושת ביטחונו של קורבנות העבירה, והציבור כולו. ר' בהקשר זה ע"פ 1167/21 טארק חוג'ראת נ' מדינת ישראל. עוד נקבע כי גם כאשר מדובר במעשה שוד שאינו מצוי ברף חומרה גבוה, הדבר מחייב הטלת ענישה הולמת שיהא בה להעביר מסר עונשי מרתיע, ביחס לעבירות שהפכו לשכיחות. בע"פ 2678/12 סלאמה אבו כף נ' מדינת ישראל נאמר בין היתר כי: "בית משפט זה חזר והדגיש את החומרה שבעבירת השוד, לאור יום, אף אם מדובר בפתק שהוגש לפקידת הדואר והגם שהשוד בוצע ללא נשק קר או חם. מעשה כזה, למרבה הצער, פוגע קשות בתחושת ביטחון העובדים".

נסיבות ביצוע העבירה

15. מדרג חומרתו של מעשה השוד נקבע בהתאם לנסיבותיו, בין היתר ייבחנו מידת התכנון המוקדם ופעולות ההכנה הנלוות, מספר השודדים, מקום ביצוע העבירה (בית מגורים, בית עסק), שימוש בנשק קר או חם או באלימות פיזית, זהות הקורבן (עובדי לילה, נהגי מוניות, פקידי ציבור, קשישים), מהות האיום, טיב ושווי הרכוש שנשדד.

16. נסיבות ביצוע העבירה פורטו במסגרת תיאור עובדות כתב האישום המתוקן. אני נכון להניח לטובת הנאשם כי לא קדם למעשיו תכנון ממשי, וכי מדובר בניצול הזדמנות שנקרתה בדרכו של הנאשם והאחרים, אך אין להתעלם מכך שקדם למעשה תכנון מסוים עת הוא ושלושה בחורים נוספים נכנסו למכולת יחדיו, כשאחד מהם אוחד במוט והשני בכלי והמתינו לשעות כושר לצורך ביצוע זממם.

חלקו של הנאשם באירוע הינו ממשי ומשמעותי. הנאשם הינו אדם בוגר, הבין היטב את משמעות מעשיו והיה יכול לחדול מהם בכל עת, בפרט לאחר שהמתלונן התנגד למשיכת התיק ואחז בו בכוח, והנאשם והאחרים לא חדלו ממעשיהם והמשיכו והיכו את המתלונן גם לאחר שנפל. חומרה יתרה, יש בעובדה כי הנאשם עשה שימוש בכלי.

למתלונן נגרמו חבלה מעל עין ימין, וסימני חבלה אדומים בידו הימנית. אמנם לא מדובר בחבלות חמורות, אך האלימות שהופעלה כלפיו הייתה קשה, זאת בהתחשב בכך שמדובר בתקיפה בחבורה תוך שימוש בנשק קר גם לאחר שהמתלונן נפל ארצה.

נסיבה מחמירה נוספת הינה העובדה שמדובר בקרבן עבירה שהינו עובד זר, שכל מבוקשו להתפרנס, ואילו הנאשם היה מצליח לשדוד את תיק הצד שלו, היו עלולות להיות לכך השלכות משמעותיות על מי שעזב את משפחת מוצאו, והגיע לארץ זרה לצרכי פרנס. כך גם ניתן רק לשער את החוויה הקשה ואת הפחד שאחזו במתלונן.

17. העובדה שלא מדובר בעבירה המושלמת קשורה אך ורק בתגובתו הנחושה של המתלונן שלא חדל להיאבק בנאשם והאחרים ולא הרפה מתיקו. למתלונן לא נגרם נזק כספי או רכושי, והאירוע נמשך זמן קצר.

18. במכלול הנסיבות, אני סבור כי מידת הפגיעה בערכים המוגנים במקרה זה מצויה ברף חומרה בינוני ומעלה, קרוב יותר לבינוני. מדיניות הענישה והפסיקה הנהוגה

19. בע"פ 1508/16 אמסלם נ' מדינת ישראל הנאשם הורשע בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, בכך שהמתלונן, דר רחוב, התמקם סמוך לקיוסק בו עבד הנאשם. משהבחין בכך הנאשם פנה אל המתלונן בעודו אוזח במוט ברזל ודרש ממנו לעזוב את המקום. בין השניים החל יכוח במהלכו תפס המתלונן במוט הברזל, הלם הנאשם בפניו של המתלונן בשתי מכות אגרופ ובנוסף חבט בראשו באמצעות מוט הברזל, חבטה שהפילה את המתלונן ארצה. כתוצאה מכך נגרמו למתלונן חבלות שונות, בהן שברים בארובת העין ובאף. שירות המבחן המליץ להטיל על הנאשם, בן 26, מאסר לריצוי בעבודות שירות וזאת בשל סיכויי שיקומו הגבוהים. נקבע מתחם עונש הולם בין 12-36 חודשי מאסר בפועל והוחלט על סטייה מהמתחם לאור סיכויי שיקום והושתו 8 חודשי מאסר בפועל. ערעור על חומרת העונש התקבל ועונשו של הנאשם הומר ל- 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות וזאת בין היתר לאור העובדה כי מדובר במקרה חריג בו הנאשם הודה כבר במסגרת חקירתו והנאשם אף עשה מאמצים לאתר את המתלונן בעצמו על מנת לקדם הליך של "צדק מאחה". בנוסף לזאת הנאשם השתתף בהליך טיפולי משמעותי וארוך. בע"פ 9833/16 טלרק נ' מדינת ישראל הנאשם הורשע בעבירות של ניסיון שוד בנסיבות מחמירות, התפרצות למקום מגורים בנסיבות מחמירות והסתייעות ברכב לביצוע פשע, בכל שהוא ואחר הצטיידו באקדח דמה, בסכין במסכות ובכפפות, ותצפתו על הבית שבו שהתה המתלוננת. בשלב מסוים נכנס הנאשם אל הבית, כיוון את אקדח הדמה לעברה והורה לה לשכב על הרצפה, אולם זו צעקה והדפה אותו עד שנמלט. נקבע מתחם עונש הולם הנע בין 2 ל-5 שנות מאסר בפועל. על הנאשם נעדר עבר פלילי אשר הביע נכונות להשתתף בהליך טיפולי הוטלו 24 חודשי מאסר בפועל. ערעור על חומרת העונש נדחה. בע"פ 7475/15 מתן שריקי נ' מדינת ישראל, הנאשם הורשע בעבירת שוד בנסיבות מחמירות, בכך שנכנס לחנות כשהוא מחזיק בכותש שום, ניגש למוכרת שהייתה לבד בחנות, הניח על הדלפק פתק שבו נכתב "זה שוד" ודרש ממנה את הכסף שבקופה. המתלוננת מסרה לידי הנאשם את כספי הפדיון ובהמשך החלה לזעוק "גנב, גנב" ויצאה מן החנות. הנאשם ניסה להימלט מהחנות עם שללו אך נתפס על ידי עוברי אורח. נקבע מתחם עונש הולם הנע בין 18 ל-40 חודשי מאסר בפועל. על הנאשם נעדר עבר פלילי הוטלו 22 חודשי מאסר בפועל לצד עונשים נלווים. ערעור על חומרת העונש נדחה. בע"פ 1167/21 טארק חוגיראת נ' מדינת ישראל, הנאשם הורשע בעבירת שוד בנסיבות מחמירות, בכך שהוא הגיע יחד עם אחר לתחנת דלק, לאחר שהסירו את לוחית הרישוי מרכבם, כשהאחד מצויד בסכין פינית והאחר במברג, והשניים נכנסו לחנות הנוחות בתחנת הדלק, כשהם רעולי פנים, מסתירים את ידיהם מאחורי גבם, והנאשם איים על העובד במקום כי אם לא ימסור לו את הכסף שבקופה הוא יירה בו. בפחדו מהנאשם ושותפו מסר להם העובד סך 1,140 ₪. נקבע מתחם עונש הולם הנע בין 18-40 חודשי מאסר לריצוי בפועל. תסקיר שהוגש בעניינו של הנאשם המליץ על הטלת צו של"צ וצו מבחן. על הנאשם הוטלו 18 חודשי מאסר בפועל. ערעור על חומרת העונש נדחה. בע"פ 5368/14 אברהם נ' מדינת ישראל, הנאשם הורשע בעבירות של שוד בנסיבות מחמירות וקשירת קשר לביצוע פשע. הנאשם יחד עם האחר הגיעו בשעת לילה מאוחרת על קטנוע לתחנת דלק כשקסדות מגן לראשיהם, כאשר אחד מהם התמקם בסמוך לקטנוע, בכוננות מילוט והמערער נכנס לחדר העובדים, הניף לעבר המתלונן חפץ שנחזה להיות אקדח ופקד עליו לשבת על הרצפה. המערער היכה את המתלונן מספר פעמים באמצעות תיק שהחזיק ודרש מהמתלונן כסף בסך 600 ₪. נקבע מתחם עונש הולם אשר נע בין 3-5 שנות מאסר בפועל, על הנאשם הדומיננטי באירוע הוטלו 42 חודשי מאסר בפועל. ערעור על חומרת העונש נדחה. יצוין כי בעניינו של השותף שחיכה בחוץ נקבע מתחם אשר נע בין שנתיים וחצי עד 4 שנות מאסר ונגזר דינו ל-34 חודשי מאסר בפועל. ע"פ 7240/13 סבהט נ' מדינת ישראל ונאשם הורשע בעבירה של שוד בנסיבות מחמירות, בכך שנכנס לחדר פנימי בתחנת דלק, כשהוא רעול פנים, עוטה כפפות שחורות, ומחזיק בידו בשבר חרס חד. הנאשם ניגש למתלונן, הצמיד את שבר החרס לצווארו, דרש ממנו שיביא לו כסף ולבסוף נטל מהשוחרן 300 ₪ במזומן ומכשיר טלפון של המתלונן. נקבע מתחם עונש הולם הנע בין שנת מאסר ל- 3 שנות מאסר. תסקיר שירות המבחן שהוגש בעניינו המליץ על הטלת צו מבחן. על הנאשם בגיר צעיר, בעל נסיבות חיים לא פשוטות, הוטלו 18 חודשי מאסר בפועל. ערעור על חומרת העונש נדחה. בע"פ 2817/15 דהן ופרטוש נ' מדינת ישראל שני נאשמים הורשעו בעבירת ניסיון שוד בנסיבות מחמירות וחבלה חמורה בנסיבות מחמירות, בכך שניסו לשדוד נהג מונית. השניים נסעו במונית ומשהגיעו ליעד המבוקש ניסו לשדוד את כספו תוך שאחד חונק אותו והשני מכה בו באגרופים בפניו. לנהג נגרם שבר פתוח באפו והוא נזקק לתפרים. נקבע מתחם בין 12 ל- 36 חודשי מאסר. שירות המבחן המליץ על של"צ ובעבודות שירות. על הנאשמים צעירים, אחד מהם ללא עבר הוטלו 24 חודשי מאסר בפועל. ערעור על חומרת העונש התקבל באופן שעונשם הופחת ל-15 חודשי מאסר בשים לב לנתוני האישיים וצעדי השיקום החלקיים שנעשו על ידי כל אחד מהם. בע"פ 1964/16 פאדי בושנאק נ' מדינת ישראל הנאשם הורשע בעבירה של ניסיון שוד בנסיבות מחמירות, בכך שנכנס לתחנת דלק כשהוא רעול פנים, ודרש מן המתלונן למסור לו את כל הכסף שברשותו. הנאשם תפס בחולצתו של המתלונן, צעק עליו מספר פעמים שימסור את הכסף, ודחף והטיח את גופו בכוח בארון שעה שהמתלונן ניסה להתנגד. בעודו צועק "גנב, גנב" הצליח המתלונן להדוף את הנאשם שברח מהמקום. נקבע מתחם עונש החל מ- 18 עד 24 חודשי מאסר בפועל. על הנאשם הוטלו 24 חודשי מאסר בפועל. ערעור על הכרעת הדין וגזר הדין התקבלו באופן שהרשעת הנאשם הומרה להרשעה בעבירה של ניסיון שוד ועל הנאשם שבעניינו הוגש תסקיר חיובי הוטלו 6 חודשי מאסר בעבודות שירות וצו מבחן לתקופה של 24 חודשים. בע"פ 2849/13 מדינת ישראל נ' טגבה הנאשם הורשע בעבירות של שוד בנסיבות מחמירות, פציעה בנסיבות מחמירות ושידול להטרדת עד, לאחר שהגיע ביחד עם אחרים למקום בו שהה המתלונן, משך אותו בחולצתו, הכה אותו, הוציא את תכולת כיסוי לרבות מכשיר טלפון נייד וארנק, פצע אותו בישבנו בחפץ חד, הכה בפניו ובצלעותיו גם לאחר שהמתלונן נפל ארצה, ולאחר מכן זרק חלק מהרכוש לעברו ונמלט מהמקום. נקבע מתחם עונש הולם אשר נע בין 6 ועד 50 חודשי מאסר בפועל. נוכח שיקולי שיקום, והעובדה כי נקבע שמדובר במעשה ספונטני, שבוצע בנסיבות מיוחדות, לאחר שהנאשם הוזקק למקום ע"י אחיו הצעיר שטען שהותקף ע"י המתלונן, הוטלו 6 חודשי מאסר בעבודות שירות. ערעור על קולת העונש נדחה. בע"פ 5611/16 סלב נ' מדינת ישראל הנאשם הורשע בקשירת קשר לפשע ובניסיון שוד בנסיבות מחמירות בכך שניסה לשדוד סניפים של בנק הדואר, הנאשם ביצע את העבירות בצוותא עם אחרים, באמצעות אקדח דמה וחפץ חד. נקבע מתחם עונש בין 12 ל-36 חודשי מאסר. על הנאשם הוטלו 12 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה ופיצוי למתלונן בסך 2,000 ₪. ערעור על חומרת העונש התקבל באופן שעונשו הופחת עונשו ל-6 חודשי מאסר בעבודות שירות וזאת בשל שיקולי שיקום והעובדה כי מדובר בנאשם נעדר עבר פלילי. בע"פ 6048/15 מדינת ישראל נ' איפראימוב הנאשם הורשע בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, בכך שדקר את המתלונן על רקע סכסוך קודם וגרם לו לפציעות רבות, לרבות בבטנו. נקבע מתחם עונש הולם בין 4 ל-7 שנות מאסר בפועל, ולאור סיכויי שיקומו הממשיים של הנאשם והשתלבותו בהליך הטיפולי, וכן בשים לב לנסיבות חיו הקשות כפי שעלו מתסקיר שירות המבחן, סטה בית המשפט ממתחם העונש ההולם והשית על הנאשם 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות. לאחר שמיעת הערות בית המשפט חזרה בה המדינה מערעורה על קולת העונש. בע"פ 8571/19 מדינת ישראל נ' נתנאל שמעון הנאשם הורשע על בעבירות של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, וניסיון תקיפה, בכך שעל רקע סכסוך כספי עם המתלונן שלח לו הודעות קוליות מאיימות, ובהמשך הגיע אליו, שלף הנאשם סכין ודקר את המתלונן מספר פעמים במקומות שונים בגופו, לרבות בבטנו, ברגלו ובפלג גופו העליון. כתוצאה מהדקירות, המתלונן נזקק לניתוח ולאשפוז ממושך בבית החולים. נקבע מתחם עונש הולם אשר נע בין 24 ועד 60 חודשי מאסר בפועל. על אף חומרת מעשיו של הנאשם, התחשב בית המשפט בהליך השיקום המשמעותי והארוך אותו עבר הנאשם, כמו גם בהמלצת שירות המבחן להימנע ממאסר בפועל כדי לאפשר לנאשם להתמיד בהליך הטיפולי וחרג ממתחם העונש ההולם, תוך שהוא גוזר על הנאשם עונש של 9 חודשי מאסר בעבודות שירות. ערעור על קולת העונש נמחק.

20. המאשימה הפנתה למספר פסקי דין כאשר מתחמי הענישה נעים בין 12 ועד 72 חודשי מאסר בפועל, והעונשים שהוטלו נעים בין 30 ועד 40 חודשי מאסר בפועל. יצוין שחלק מהפסקי הדין שהוגשו הינם ביחס לעבירה המושלמת.

21. מטעם הנאשם הוגשו מספר פסקי דין כאשר מתחמי הענישה נעים בין 6 חודשי מאסר בעבודות שירות ועד 60 חודשי מאסר בפועל, והעונשים שהוטלו נעים בין צו מבחן ועד 12 חודשי מאסר בפועל. יצוין שחלק מפסקי הדין שהוגשו הינם בגין העבירה הפחות חמורה של שוד.

22. העונש מתחם העונש ההולם.

22. העונש המתרי בקבוע בצידה של עבירת הניסיון לשוד בנסיבות מחמירות זהה לעונש הינו 20 שנות מאסר בפועל.

23. יוער כי הבאתי בחשבון גם את גזר דינו של שותפו לביצוע העבירות מר שפיק אבו בכר אשר הורשע בעבירה של סיוע לניסיון שוד בנסיבות מחמירות, שם נקבע מתחם עונש בין 10 ועד 24 חודשי מאסר בפועל, והנאשם נדון ל-10 חודשי מאסר בפועל "כידוע, עקרון אחידות הענישה הוא עקרון יסודי בשיטתנו, ואחת מנגזרותיה היא החובה להבטיח יחס הולם בין עונשיהם של המעורבים השונים באותה פרשה, כך שמדרג הענישה ישקף את חלקם היחסי של כל אחד מהמעורבים בה (ע"פ 8172/21 ח'ג'אזי נ' מדינת ישראל, פסקה 18 [פורסם בנבו] (15.5.2022); ע"פ 4536/21 פרץ נ' מדינת ישראל, פסקה 15 [פורסם בנבו] (4.11.2021)). יישומה של חובה זו משתנה מטבעם של דברים ממקרה למקרה, ועל בית המשפט לשקול, בין היתר, את חומרת המעשים שביצע כל אחד מן הנאשמים ביחס לאחרים בשים לב לנסיבותיהם האישיות של כל נאשם (עניין עשור, פסקה 20).". (ע"פ 4762/22 כנפו נ' מדינת ישראל, פסקה 22 [פורסם בנבו] (15.08.2023)).

24. לאחר ששקלתי את חומרת העבירה, נסיבות ביצועה כמפורט לעיל, הערכים החברתיים עליהם יש להגן, מידת הפגיעה בהם והפסיקה הנהוגה, אני סבור כי מתחם העונש ההולם צריך לכלול רכיב של מאסר בפועל שלא יפחת מ-24 חודשים ולא יעלה על 50 חודשים בצירוף עונשים נלווים. נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות

25. לקולה אני מביא בחשבון את הודאתו המידית של הנאשם, את הבעת החרטה, והחיסכון בזמן שיפוטי יקר. יובאו בחשבון נסיבותיו האישיות של הנאשם כעולה מטיעוני ההגנה ותסקיר שירות המבחן, עדי האופי והתגייסותם לשיקום הנאשם, ההמלצות שהוגשו בעניינו והבקשה להתחשב בו ובעונש שיוטל עליו (נ/2 ועד נ/4). משקל נוסף יינתן לתקופת המעצר בה הנאשם היה נתון מיום 17.04.23 ועד ליום 31.05.23, והתקופה בה היה עצור באיזוק אלקטרוני מיום 31.05.23 ועד ליום 17.01.24, ושחרורו למעצר בית מלא מיום 17.04.24 ועד ליום 03.03.24, ובהמשך בתנאים מגבילים תוך מתן אפשרות לצאת לעבודה. עוד תובא בחשבון העובדה כי מודבר בנאשם נעדר עבר פלילי, ולמעשה מדובר בהסתככותו הראשונה, והשלכות המאסר על הנאשם ומשפחתו מה בפרט שמדובר במאסרו הראשון של הנאשם. כן יובא בחשבון האמור בתסקירי שירות המבחן, האופק השיקומי וההמלצה הסופית של שירות המבחן. 26. לאור המלצות שירות המבחן, ובפרט העובדה שהנאשם מצוי בהליכי שיקום מתקדמים ומשמעותיים, והתרשמותי מסיכוי של ממש לשיקומו המלא של הנאשם, ובהתחשב ביתר הנסיבות המשמעותיות לקולה, אני מחליט לעשות שימוש בסמכותי בהתאם לסעיף 40ד. (א) לחוק העונשין, לחרוג לקולה ממתחם העונש ההולם, ולהימנע מהטלת מאסר מאחורי סורג ובריח ולאמץ את המלצות שירות המבחן.

27. בהקשר זה אני סבור כי שליחתו של הנאשם למאסר מאחורי סורג ובריח עלולה להוריד לטמיון את מאמצי השיקום הרבים והמוצלחים אותם הנאשם עבר, ותסיג את הנאשם אחורה תוך פגיעה קשה בעתידו ובאפשרות שיקומו. יש לזכור כי במקרים המתאימים (כפי שהודגם בפסיקה הנ"ל), האינטרס הציבורי אינו מחייב את שליחתו של הנאשם לכלא, ויקבל מענה ראוי דווקא בשיקומו של הנאשם בצד עונש מאסר בעבודות שרות לתקופה המרבית הניתנת לריצוי בדרך זו ללא ניכוי תקופת המעצר בה היה נתון מאחורי סורג ובריח, בצד עונש מאסר על תנאי מרתיע וצו מבחן, ובכך ניתן ולו במידה, מענה גם לשיקולי הענישה הנוספים כגון הרתעת היחיד, הרתעת הרבים ושיקולי הלימה. ברי, כי ככל והנאשם יפר את צו המבחן, ייגזר דינו מחדש.

28. לאור העובדה כי נמנעתי מהטלת מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח יוטל על הנאשם קנס משמעותי ועונשי מאסר מותנים ארוכים ומשמעותיים. 29. אשר לגובה הפיצוי שייפסק לטובת קרבן העבירה, יובהר כי מדובר בפיצוי עונשי שאין בו כדי ללמד על גובה הנזק ועגמת הנפש שנגרמו לנפגע העבירה, וכל מטרתו הכרה בפגיעה שנגרמה לו.

30. לאור כל האמור לעיל, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

אני גוזר על הנאשם 9 חודשי מאסר בפועל אותם ירצה הנאשם בעבודות שרות ב"בית חם למכור" ברח' קרית אתא 1 בקרית אתא (5 ימים בשבוע) ללא ניכוי ימי מעצר.

הנאשם יתייצב לתחילת ריצוי עונש המאסר בתאריך 30/10/24 בשעה 08:00 אצל הממונה על עבודות השרות. מובהר לנאשם, כי במידה שלא יבצע את עבודות השרות בהתאם לדרישות הממונה או שתתקיים אחת הנסיבות המפורטות בסעיף 51 ט.א), תופסקנה עבודות השרות והנאשם ירצה את יתרת עונש המאסר בבית הכלא.

אני גוזר על הנאשם עונש מאסר על תנאי לתקופה של 10 חודשים והתנאי הוא שלא יעבור בתוך 3 שנים, עבירה של שוד או ניסיון שוד או סיוע לשוד או עבירת אלימות מסוג פשע וירשע בגינה.

אני גוזר על הנאשם עונש מאסר על תנאי לתקופה של 6 חודשים והתנאי הוא שלא יעבור בתוך 3 שנים, עבירת גניבה או תקיפה לשם גניבה וירשע בגינה. אני מטיל על הנאשם צו מבחן לתקופה של 18 חודשים החל מהיום, במסגרתו הנאשם ימשיך בהליך הטיפולי שיקומי בהתאם להוראות שירות המבחן. מוסבר לנאשם, כי ככל שלא יעמוד בצו המבחן, רשאי ביהמ"ש לבטלו ולהשית על הנאשם עונש אחר במקומו בגין העבירה בה הורשע לרבות מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח.

הנאשם ישלם למתלונן (עד התביעה מס' 1) פיצוי כספי בסך ₪ 6,000.

לבקשת הנאשם הפיקדון הכספי בסך ₪ 6,000 אשר הופקד בתיק המעצר (מ.ת. 37960-04-23) יועבר למרכז לגביית קנסות והוצאות לצורך תשלום הפיצוי למתלונן.

הנאשם ישלם קנס כספי בסך ₪ 2,000 או 15 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם עד ליום 01.01.25.

תשומת לב הנאשם שיש לשלם את הקנס לחשבון המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה, החל מחלוף 3 ימים מיום מתן גזר הדין וזאת באחת מהדרכים הבאות: בכרטיס אשראי - באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה, www.eca.gov.il או חפש בגוגל "תשלום גביית קנסות". מוקד שירות טלפוני בשרות עצמי (מרכז גבייה) - בטלפון *35592 או בטלפון *05-3796000 (ניתן לפנות לנציגים לקבלת מידע במספרים הללו). במזומן בכל סניף של בנק הדואר - בהצגת תעודת זהות בלבד (אין צורך בשוברי תשלום).

המאשימה מתבקשת לעדכן את נפגע העבירה בתוכן גזר הדין.

המזכירות מתבקשת להעביר עותק מגזר הדין לממונה על עבודות השרות ולשירות המבחן למבוגרים. זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, י"ג אלול תשפ"ד, 16 ספטמבר 2024, בהעדר הצדדים.